 7649
Czasopismo IV

1915

MIASTO KRAKÓW – VILLE DE CRACOVIE

1915

MIESIĘCZNE

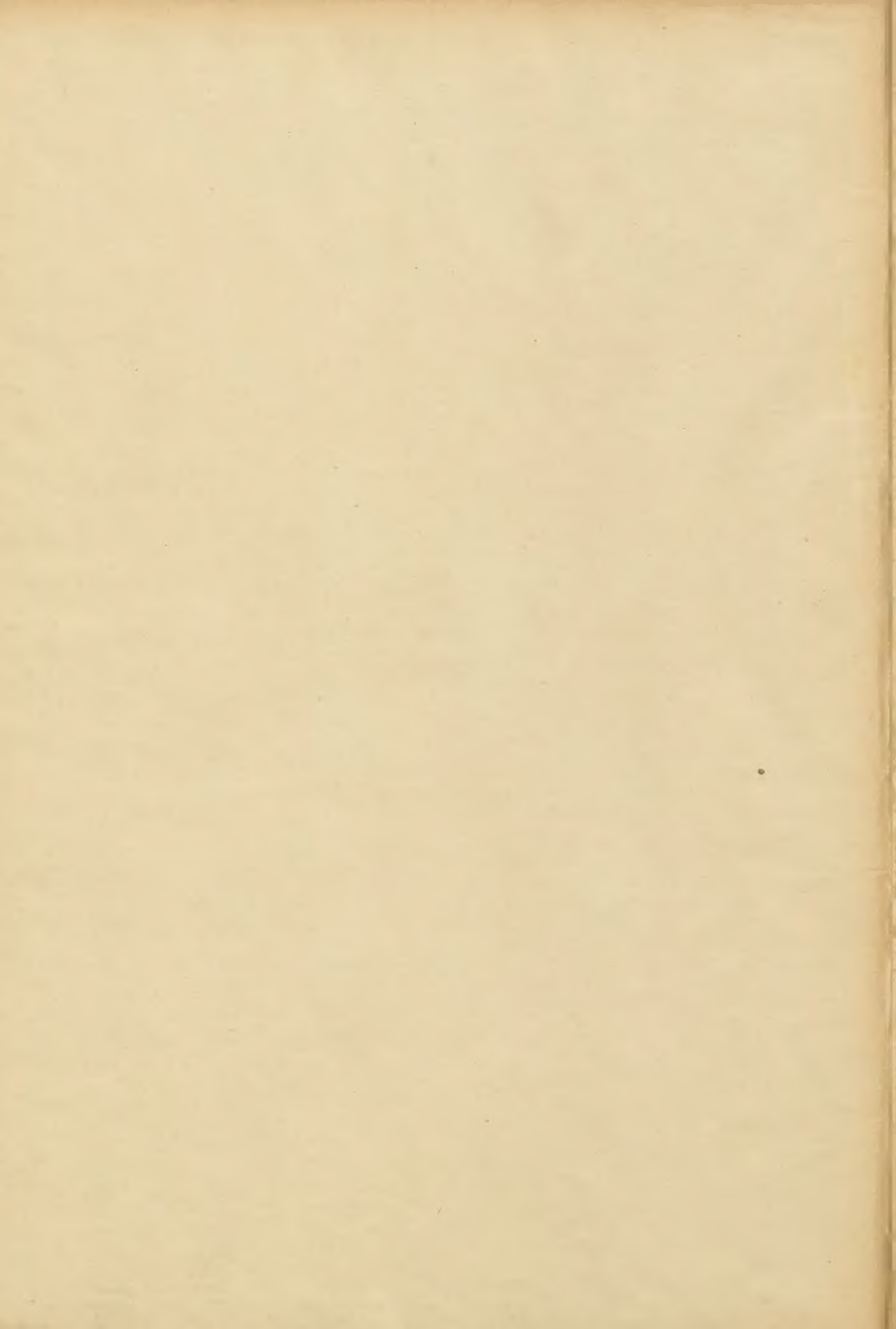
SPRAWOZDANIA STATYSTYCZNE

BULLETINS MENSUELS DE STATISTIQUE MUNICIPALE

7649

IV

MIASTO KRAKÓW. — VILLE DE CRACOVIE.

Sprawozdanie statystyczne za miesiąc *styczeń* 1915.

Bulletin mensuel de statistique municipale pour *janvier* 1915.

I. Stosunki meteorologiczne. — Météorologie.

Według sprawozdania obserwatorium astronomicznego. — D'après les bulletins de l'Observatoire astronomique.

Dzień Jours	Ciepłota powietrza według Celsjusza Temperature en degrés centigrades			Średnie — Moyenne							Kierunek i szybkość wiatru według skali Beauforta ¹⁾ (0-12) ²⁾ Direction et vitesse du vent d'après l'échelle Beaufort (0-12) ²⁾	Wysokość opadów atmosferycznych w mm. Hauteur de la pluie en mm.	Jakość opadów ³⁾ Nature des pluies ³⁾	Stan wody na Wiśle w cm ⁴⁾ Hauteur de la Vistule en cm. ⁴⁾	Temperatura wody według C. Temperature de la Vistule	Uwagi Remarque	
	godzina — heures			Ciężenie powietrza w mm. Pression barométrique en mm.	Prężność pary wodnej w mm. Tens. de la vap. d'eau en mm.	Wilgotność powietrza Humidité de l'air en mm.	Zachmurzenie dienne ¹⁾ Etat du ciel pendant le jour ¹⁾	Światłość godzinowa Durée de l'insolation (en heures)	godzina — heures								
	7 matin	2 après-midi	9						7 matin	2 après-midi							9
1	-2.6	0.0	0.4	1.2	-3.1	741.16	3.63	84.3	9.3	2.4	W. 2	Pn. W. 1	W. Pn. W. 2	—	—	-180	
2	-0.5	2.4	-0.4	3.0	-0.6	32.27	3.93	83.3	7.3	1.3	W. 2	Pn. Pn. W. 2	Pn. W. 2	—	—	-198	
3	0.6	0.8	0.4	1.8	-0.6	29.39	4.50	94.3	10.0	—	Pn. W. 3	Pn. Pn. W. 2	W. Pn. W. 1	6.58	D. Mg.	-144	
4	-0.4	1.9	0.7	3.5	-0.9	26.12	4.43	91.7	9.3	—	W. Pn. W. 2	W. Pn. W. 4	Pn. Pn. W. 2	4.54	D. Śn. Sz.	-204	
5	0.6	5.6	2.9	5.9	0.3	31.50	4.30	77.3	8.7	5.7	Pn. Pn. W. 1	Z. Pd. Z. 3	W. Pd. W. 1	1.72	D. Śn.	-198	
6	1.2	2.7	1.4	3.2	0.7	34.78	4.20	81.3	8.0	1.1	Pd. Z. 4	Z. Pn. Z. 2	Z. 1	0.38	D. Śn.	-194	
7	0.9	4.4	2.7	4.5	0.8	37.36	4.43	80.0	9.7	1.0	Z. Pd. Z. 2	Pd. Pd. Z. 2	Pd. Pd. W. 1	1.92	D.	-186	
8	6.9	8.2	6.7	8.9	3.2	30.46	4.97	66.0	9.0	0.1	Z. 3	Z. Pd. Z. 6	Z. Pd. Z. 6	0.34	D.	-186	
9	4.8	6.6	2.2	6.8	1.6	31.91	4.57	73.0	8.7	2.9	Pd. Pd. Z. 4	Z. Pd. Z. 3	Pn. 2	0.44	D.	-162	
10	1.8	2.4	2.2	2.7	1.3	28.69	4.53	85.0	10.0	—	Pn. Pn. W. 1	Z. 3	Z. 2	9.01	D. Śn.	-100	
11	1.4	3.9	1.4	4.0	0.5	32.76	3.83	71.3	6.7	3.8	Pd. Z. 3	Pd. Pd. Z. 2	W. Pd. W. 1	1.55	Śn.	-124	
12	1.4	3.1	2.1	3.9	0.2	33.43	4.13	77.0	7.7	2.7	Z. Pd. Z. 1	Pn. Pn. W. 1	Z. Pn. Z. 2	0.10	Sz. D.	-148	
13	1.0	1.1	0.3	1.1	-1.1	41.64	4.40	90.7	10.0	0.1	Z. Pd. Z. 1	Z. Pn. Z. 3	Z. Pd. Z. 3	0.35	Śn.	-164	
14	-2.3	1.5	-1.2	1.9	-2.8	42.49	3.33	76.0	7.0	4.3	Pd. Pd. Z. 2	Z. Pd. Z. 2	Pn. W. 1	3.31	Śn. D.	-178	
15	1.7	3.2	4.3	4.9	-0.5	38.13	5.20	91.0	10.0	—	Z. Pd. Z. 2	Pd. Pd. Z. 2	Pd. Z. 3	2.75	D.	-186	
16	5.4	7.5	6.4	8.2	4.9	26.51	5.57	77.0	10.0	—	Pd. Z. 3	Pd. Z. 4	Pd. 5	1.54	D.	-170	
17	4.6	4.8	1.4	6.4	0.8	30.13	4.13	69.7	6.3	0.6	Z. Pd. Z. 6	Z. Pd. Z. 3	Z. 3	1.25	D.	-100	
18	-0.3	2.3	0.9	2.4	-1.3	40.30	3.77	76.0	6.7	2.9	Z. Pd. Z. 1	Z. Pd. Z. 2	Z. Pd. Z. 2	0.11	Sz. Śn.	-48	
19	-1.7	-2.7	-2.9	0.5	-3.3	49.26	2.73	71.0	10.0	—	Pn. Pn. Z. 3	Pn. Z. 1	Pn. 1	—	Śn.	-90	
20	-5.7	-3.0	-5.4	-2.4	-6.3	53.08	2.57	80.0	1.3	4.0	—	W. Pn. W. 2	Pd. Pd. W. 1	—	Sz.	-190	
21	-7.0	-0.4	-1.2	0.1	-7.4	38.58	3.23	85.7	6.0	4.4	Pn. W. 2	W. Pn. W. 3	W. Pn. W. 3	—	Sz.	-168	
22	-1.6	3.0	0.0	3.0	-2.3	27.31	4.10	86.3	6.7	7.2	Pn. Pn. W. 3	Pn. W. 4	W. Pn. W. 3	—	Sz.	-196	
23	-1.4	1.7	0.6	2.1	-1.4	27.36	4.20	89.7	9.3	1.5	Pn. Pn. W. 3	Pn. W. 4	W. Pn. W. 4	0.03	Sz. D.	-188	
24	0.3	0.1	-0.4	0.7	-0.5	29.72	4.07	89.0	10.0	—	W. Pn. W. 3	Pn. Pn. W. 3	Pn. 1	0.35	Śn.	-200	
25	-0.3	1.0	0.0	1.2	-0.5	31.21	4.07	86.3	10.0	—	Pn. W. 1	Pn. W. 2	W. 3	2.42	Śn.	-202	
26	-1.0	-1.2	-1.2	1.3	-3.4	26.52	3.63	86.7	10.0	—	Pn. Pn. Z. 3	Pn. Pn. Z. 2	Pn. Pn. Z. 1	5.60	Śn.	-206	
27	-3.2	-0.8	-3.9	-0.8	-4.7	28.58	3.07	80.7	9.3	—	Z. 1	W. Pn. W. 2	Pn. Pn. W. 1	1.23	Śn.	-210	
28	-6.3	-4.6	-5.5	-4.0	-6.7	28.01	2.50	81.7	10.0	—	Z. Pn. Z. 1	Pn. W. 2	Pn. W. 1	2.21	Śn.	-214	
29	-5.6	-2.2	-7.8	-2.1	-7.8	29.22	2.30	75.3	10.0	—	Pn. Pn. Z. 1	W. Pn. W. 1	Pn. Z. 1	0.07	Śn.	-216	
30	-7.7	-3.4	-8.0	-3.1	-9.3	30.26	2.23	78.3	5.7	2.3	Pd. Pd. Z. 1	Z. Pd. Z. 2	Z. Pd. Z. 3	0.32	Śn.	-218	
31	-5.9	-3.0	-6.6	-2.8	-10.7	35.63	2.47	80.3	6.3	2.9	Pd. Pd. Z. 4	Z. Pn. Z. 3	Z. 2	0.03	Śn.	-226	
Przeciętne Moyenne	-0.67	1.51	-0.24	2.14	-1.98	733.67	3.84	81.2	8.4	Suma 50.7	—	—	—	Suma 48.15	—	-168	

¹⁾ Od 0 — 10 } = 0 — pogoda zupełna. 5 } zachmurzenie połowiczne. 10 } zachmurzenie całkowite. ²⁾ Pn. = Północ (Nord). W. = Wschód (Est).
De 0 — à 10 } = 0 — serene. 5 } mi-nuageux. 10 } nuageux. Pd. = Południe (Sud). Z. = Zachód (Ouest).
³⁾ D. = deszcz. Śn. = śnieg. Sz. = szron. Gr. = grad. Kr. = krupy. Mg. = mgła. R. = rosa. (Bł. = błyskawice, B. = burza).
pluie. neige, gelée blanche, grêle, grésil, brouillard, rosée, éclairs.
⁴⁾ Mr. = mróz. ¹⁾ Według wodowskazu na moście im. ces. Franciszka Józefa I. — 0 = 198.963 m. ponad poziom Morza Adriatyckiego.
froid. D'après l'échelle du pont François-Joseph I. — l'altitude de zéro = 198.963 m. au-dessus du niveau de la Mer Adriatique.

II. Ruch ludności. — Démographie.

Ludność z początkiem roku 170.203¹⁾, w tem M. 83.948 { wojska 9.384 } K. 86.255; Chrz. 134.253; Izrael. 35.950.
Population au commencement de l'année y compris H. militaires F. 86.255; Chret. 134.253; Israël. 35.950.
Ogół małżeństw 29, urodzin 322; skonów ogółem 387. skonów bez obcych 181.
Total général: des mariages des naissances des décès des décès (étrangers exclus.)

Uwaga: ¹⁾ Faktyczna liczba ludności jest niższa z powodu ewakuacji i dobrowolnego wyjazdu mieszkańców.
Remarque: Le nombre de la population est effectivement plus bas à cause de l'évacuation de la ville et de volontaire départ des habitans.

1) Małżeństwa. — Mariages.

Wyznanie mężczyzny Confession des hommes	Wyznanie kobiety — Confession des femmes						Razem Ensemble	Stan cywilny mężczyzny Etat civil des hommes	Stan cywilny kobiety Etat civil des femmes			Razem Ensemble
	rz.-kat. cath.-rom.	gr.-kat. gr.-cath.	ewangel. protest.	izraelskie mosaïque	inne autres	bez wyzn. sans conf.			wolny celibat.	wdowi veuves	rozwiędz. divorcées	
Rzymsko-katolickie — Cath.-rom.	16	—	—	—	—	—	16	Wolny — Célibataires	23	2	—	25
Grecko-katolickie — Gr.-cath.	2	—	—	—	—	—	2		Wdowi — Veufs	2	2	—
Ewangelickie — Protestante	—	—	—	—	—	—	—	Rozwiędz. — Divorcées		—	—	—
Izraelskie — Mosaïque	—	—	—	11	—	—	11		Razem — Ensemble	25	4	—
Inne — Autre	—	—	—	—	—	—	—					
Zadne (bezwyz.) — Nulle (sans conf.)	—	—	—	—	—	—	—					
Razem — Ensemble	18	—	—	11	—	—	29					

2) Urodzenia. — Naissances¹⁾.

Wyznanie rodziców Confession des parents	Żywo urodzeni — Nes vivants			Nieżywo urodzeni — Mort-nés			Ogółem urodzin — Total général des naissances			W tem bliźniąt Dont deux jumelles				Trojaków Dont trois				
	ślubni légitimes		Razem Ensemble	nieślubni illégitimes		Razem Ensemble	ślubni légitimes		Razem Ensemble	ogółem		w tem						
	Chł.-G.	Dz.-F.		Chł.-G.	Dz.-F.		Chł.-G.	Dz.-F.		Chł.-G.	Dz.-F.	2 chł. 2 garç.	2 dziew. 2 filles		1 chł., 1 d. 1 g., 1 f.	2 chł. 1 d. 2 g. 1 f.		
Rzymsko-katolickie — Cath.-rom.	110	122	232	11	14	25	3	1	2	1	7	126	138	264	—	—	2	—
Grecko-katolickie — Gr.-cath.	4	4	8	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	8	—	—	—	—
Ewangelickie — Protestante	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mojżeszowe — Mosaïque	15	18	33	4 ²⁾	19 ³⁾	23	1	—	—	1	2	20	38	58	—	—	1	—
Inne — Autre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zadne (bezwyz.) — Nulle (sans conf.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem — Ensemble	129	144	273	15	33	48	4	1	2	2	9	150	180	330	—	—	1	2

¹⁾ Według zgłoszeń akuserek. ²⁾ W tem 4 chłopców 18 dziewczynek z małżeństw izraelskich rytualnych.
D'après les dépositions des sages-femmes. Dont 4 garçons et 18 filles de mariages israélites rituels.

³⁾ Nadto 1 dziewczynka nieznanego wyznania i pochodzenia.
Plus 1 fille de confession et naissance inconnue.

2) Przepęd bydła na targowicę i do rzeźni miejskich. — Introduction du bétail au marché et à l'abattoir municipal.

Pochodzenie i miejsce przeznaczenia sprzedanego bydła <i>Provenance et destination du bétail</i>	Buhaj <i>Taureaux</i>	Wołów <i>Boeufs</i>	Krów <i>Vaches</i>	Jałownika <i>Veaux d'un an</i>	Razem by- dła grub. <i>Total du gros bétail</i>	Cieląt <i>Veaux</i>	Owiec i kóz <i>Brebis et chèvres</i>	Trzody chlewnej <i>Porcs</i>
	s z t u k — p i e c e s							
1) Przepęd bydła na targowicę miejską: — Introduction du bétail au marché:								
1. Z Krakowa i powiatu krakow. — <i>De Cracovie et du district de Cracovie</i>	19	10	71	52	152	190	—	303
2. Z powiatu podgórskiego — <i>Du district de Podgórze</i>	21	8	33	21	83	139	1	209
3. Z innych powiatów Galicji zachod. — <i>D'autres districts de la Galicie occident.</i>	233	156	402	263	1054	806	—	3145
4. Z Galicji wschodniej — <i>De la Galicie orientale</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Z Wiednia — <i>De Vienne</i>	88	84	63	7	242	—	—	639
6. Z innych krajów koronnych — <i>D'autres pays d'Autriche</i>	92	113	300	58	563	—	—	335
7. Z Węgier — <i>De Hongrie</i>	70	51	145	51	317	—	—	843
8. Z innych państw — <i>D'autres pays</i>	17	—	29	50	96	—	—	61
9. Pozostałość z poprzedniego miesiąca — <i>Bétail resté du mois précédent</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem — <i>Totaux</i>	540	422	1043	502	2507	1135	1	5535
2) Z bydła przepędzonego na targ sprzedano: — Du bétail introduit il a été vendu:								
1. Do Krakowa — <i>A la ville de Cracovie</i>	524	400	897	482	2303	1120	1	5420
2. Do gmin sąsiednich — <i>Aux communes suburbaines</i>	16	22	146	20	204	15	—	115
3. Do innych miejscowości Galicji — <i>Aux autres communes de Galicie</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Do Wiednia — <i>A la ville de Vienne</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Do innych krajów koronnych — <i>Aux autres pays d'Autriche</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Do Niemiec — <i>A l'Allemagne</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
7. Do innych państw — <i>Aux autres pays</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem — <i>Totaux</i>	540	422	1043	502	2507	1135	1	5535
3) Bito w ciągu stycznia — On a abattu pendant le mois janvier:								
W rzeźni miejskiej — <i>A l'abattoir municipal</i>	547	662	858	2067	1098	11	—	6135

VI. Ceny ważniejszych przedmiotów spożywczych. — Prix des principaux objets de consommation.

Przedmioty konsumpcyjne <i>Denrées et objets de consommation</i>	Waga lub miara <i>Poids ou mesure</i>	Cena — <i>Prix</i>				Przedmioty konsumpcyjne <i>Denrées et objets de consommation</i>	Waga lub miara <i>Poids ou mesure</i>	Cena — <i>Prix</i>							
		od — <i>de</i>		do — <i>à</i>				od — <i>de</i>		do — <i>à</i>					
		Kor.	h.	Kor.	h.			Kor.	h.	Kor.	h.				
				<i>Cour. hel.</i>								<i>Cour. hel.</i>			
Ceny produktów rolnych, jarzyn i artykułów mącznych: <i>Prix des produits agricoles, des légumes et des denrées farineuses:</i>					Ceny bydła, mięsa, dziczyzny, drobiu i ryb: <i>Prix du bétail, de la viande, du gibier, de la volaille et des poissons:</i>										
Pszenica — <i>Froment</i>	100 kg.	55	—	56	—	Bydło rogate, wagi żywej — <i>Gros bétail, sur pied</i>	100 kg.	70	—	140	—				
Żyto — <i>Seigle</i>	"	46	—	47	—	Trzoda chlewna, wagi żywej — <i>Porcs, sur pied</i>	"	168	—	200	—				
Jęczmień — <i>Orge</i>	"	34	—	36	—	Trzoda chlewna, wagi bitej — <i>Porcs, abattus</i>	"	89	—	180	—				
Owies — <i>Avoine</i>	"	30	—	32	—	Cielęta, żywej wagi — <i>Veaux, sur pied</i>	"	—	—	—	—				
Tatarka — <i>Sarrasin</i>	"	—	—	—	—	Owea — <i>Brebis</i>	sztuka-la piece	—	—	—	—				
Proso — <i>Millet</i>	"	—	—	—	—	Mięso wołowe tylne — <i>Viande de boeuf 1re qualité</i>	1 kg.	2	—	2	40				
Ryz cały — <i>Riz</i>	"	—	84	—	86	" przednie — <i>Viande de boeuf qual. inf.</i>	"	1	92	2	—				
Rzepak — <i>Colza</i>	"	—	—	—	—	" wieprzowe — <i>Viande de porc</i>	"	2	40	2	60				
Groch — <i>Pois</i>	"	—	—	—	—	" cielęce — <i>Viande de veau</i>	"	2	60	2	60				
Kukurudza — <i>Maïs</i>	100 kg.	38	—	40	—	" baranie — <i>Viande de mouton</i>	"	2	—	2	—				
Fasola — <i>Haricots</i>	1 kg.	—	80	—	90	Sarnina — <i>Viande de chevreuil</i>	"	—	—	—	—				
Soczewica — <i>Lentilles</i>	"	1	50	1	50	Zające — <i>Lièvres</i>	sztuka-la piece	6	—	7	—				
Ziemniaki — <i>Pommes de terre</i>	"	—	12	—	12	Gęsi — <i>Oies</i>	"	8	—	9	—				
Buraki — <i>Betteraves</i>	"	—	10	—	10	Kaczki — <i>Canards</i>	"	4	—	6	—				
Marchew — <i>Carottes</i>	"	—	34	—	36	Indyki — <i>Dindons</i>	"	9	—	10	—				
Kapusta kiszona — <i>Choucroute</i>	"	—	24	—	24	Kury — <i>Poulets</i>	"	4	50	5	60				
Kapusta w główkach — <i>Choux</i>	60 szt. - pieces	13	—	14	—	Kureczka — <i>Poulets</i>	para - la paire	—	—	—	—				
Ogórki — <i>Concombres</i>	"	—	—	—	—	Karpie, liny — <i>Carpes, tanches</i>	1 kg.	2	60	2	80				
Siano — <i>Foin</i>	100 kg.	15	—	16	—	Szczupaki — <i>Brochets</i>	"	3	60	4	—				
Słoma — <i>Paille</i>	"	8	—	8	40	Sandacze — <i>Sandres</i>	"	—	—	—	—				
Mąka pszenna — <i>Farine de froment</i> Nr. 0	1 kg.	—	82	—	82	Ceny wędlin: — Prix des articles de charcuterie:									
" żytnia — <i>Farine de seigle</i> Nr. 1	"	—	58	—	58	Szynka — <i>Jambon</i>	1 kg.	3	50	3	50				
Chleb pszenny — <i>Pain de froment</i>	"	—	—	—	—	Szynka krajana — <i>Jambon coupé</i>	"	6	—	6	—				
" żytni — <i>Pain de seigle</i>	"	—	52	—	52	Kiełbasa — <i>Saucisse</i>	"	3	—	3	—				
" razowy — <i>Pain bis</i>	"	—	—	—	—	Wędzonka — <i>Entrecôtes fumés</i>	"	3	08	3	08				
Bułki — <i>Petits pains</i>	"	1	06	1	06	Słonina — <i>Lard</i>	"	2	60	2	60				
Kasza jęczmienna — <i>Gruau d'orge</i>	1 litr	—	74	—	78	Smalec — <i>Saindoux</i>	"	2	86	2	80				
" pszenna — <i>Gruau de froment</i>	"	—	72	—	76	Serdelki — <i>Cervelas</i>	sztuka-la piece	—	14	—	14				
" jaglana — <i>Gruau de millet</i>	"	—	68	—	68	Kiszki — <i>Boudins</i>	"	—	20	—	30				
" tatarszana — <i>Gruau de sarrasin</i>	"	1	—	1	10	Kiełbaski wiedeńskie — <i>Petites saucisses</i>	para - la paire	—	—	—	—				
Ceny nabiału i jaj: — Prix du laitage et des oeufs:					Ceny artykułów kolonialnych i przypraw kuchennych: <i>Prix des denrées coloniales et des assaisonnements:</i>										
Mleko zbierane — <i>Lait écrémé</i>	1 litr	—	20	—	20	Kawa surowa — <i>Café vert</i>	1 kg.	4	40	4	60				
" niezbierane — <i>Lait non écrémé</i>	"	—	40	—	40	Kawa palona — <i>Café torréfié</i>	"	4	80	6	—				
" kwaśne — <i>Lait caillé</i>	"	—	36	—	36	Herbata — <i>Thé</i>	"	12	—	16	—				
Śmietanka słodka — <i>Crème douce</i>	"	—	—	—	—	Cukier — <i>Sucre</i>	"	—	88	—	88				
Śmietana kwaśna — <i>Crème aigre</i>	"	1	20	1	20	Sól — <i>Sel</i>	"	—	22	—	22				
Masło — <i>Beurre</i>	1 kg.	4	—	4	20	Qeet — <i>Vinaigre</i>	1 litr	—	32	—	48				
Ser — <i>Fromage</i>	"	1	—	1	20	Ceny napojów alkoholowych: — Prix des boissons alcooliques:									
Jaja — <i>Oeufs</i>	60 szt. - pieces	6	—	7	—	Spirytus — <i>Alcool</i>	1 litr	3	80	4	—				
Ceny artykułów opałowych: — Prix des articles de chauffage:					Ceny napojów alkoholowych: — Prix des boissons alcooliques:										
Drzewo twarde — <i>Bois dur</i>	m ³	17	50	18	—	Wódka — <i>Eau-de-vie</i>	"	2	60	2	80				
" miękkie — <i>Bois blanc</i>	"	15	—	15	50	Rum zwykły — <i>Rhum</i>	"	2	80	4	—				
Węgle drzewne — <i>Charbon de bois</i>	100 kg.	—	28	—	28	Wino stołowe białe — <i>Vin blanc</i>	"	—	—	—	40				
" kamienne — <i>Houille</i>	"	2	40	2	40	Wino stołowe czerwone — <i>Vin rouge</i>	"	—	—	—	40				
Nafta — <i>Pétrole</i>	1 litr	—	66	—	66	Piwo krajowe — <i>Bière</i>	"	—	76	—	76				
Spirytus denaturowany — <i>Alcool dénaturé</i>	"	—	80	—	84										

Biuro statystyczne m. Krakowa. — Bureau statistique de la ville de Cracovie.

Galicja, Austria — Galicie, Autriche.